

MAANDELIJKS

Tijdschrift

VAN HET EUROPEES GENOOTSCHAP
VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE

VOL. XX (mei 1970) N° 5

Tijdschrift: MOORS E., Oude Antwerpsebaan, 161, MECHELEN

Bijdrage: Beschermend lid: minimum 225 fr. te storten aan
Lid: 175 fr.

LE MAIRE, P., 53 de Broquevillelaan, Brussel 15 of
op P.C.R. 8460.38 van het genootschap te Brussel of
via de Afdelingen

Nederlandse leden: briefwisseling aan MOORS, E.,
Oude Antwerpsebaan, 161, MECHELEN

Dit blad bevat in bijlage 8 bladzijden publiciteit van leden en katalogus

NAKLANKEN OVER HERSLAGEN (Refrappes)

Zeer gepast heeft de sekte Luik voorgesteld een nauwkeurige en gemeenschappelijke gedragslijn vast te leggen ten opzichte van de herslagen die meer en meer op de markt verschijnen.

Met betrekking tot valse munten allerhande nam het genootschap reeds kort geleden een beslissing: op ruilbeurzen en tijdens bijeenkomsten in het kader van onze vereniging mogen deze valse munten slechts getoond of in ruil aangeboden worden, wanneer ze van een etiket, met de melding « valse » voorzien zijn. De sekte Luik wenst, voor wat de herslagen betreft, een meer radicale maatregel: eenvoudigweg verbod van iedere aanbidding of transactie.

De beheerraad van het genootschap is ervan overtuigd dat het probleem met veel belangstelling gevolgd wordt door al haar leden en acht het daarom gepast dit aan het genootschap zelve voor te leggen. Reeds tijdens de algemene vergadering te Bergen in 1969 werd het probleem besproken. Ook op deze van 1970 zal het ahangig gemaakt worden.

Wat nu deze korte bijdrage betreft, ze beoogt geenszins het probleem op te lossen maar het slechts te stellen.

Laat ons vooreerst goed het begrip zelve « herslag » vast leggen en zeer nauwkeurig bepalen waaruit het voorwerp van een eventueel verbod zal bestaan. Het woord zelf roept dadelijk een dubbele gedachte op : van herhaling en van nabootsing.

En inderdaad, het is dat waarover het gaat : men hermaakt datgene wat tot een voleindigde aanmunting behoorde.

Maar het begrip « nabootsing » « reproduction » is veel ruimer dan dit van « herslag » « refrappe ». Men kan munten namaken op velerlei methoden : door tekening, fotografie, afdruk, gietvorm, inzonderheid met een didactisch of wetenschappelijk doel en waarbij dus klaarblijkelijk geen probleem gesteld wordt. Andere methoden zijn reeds minder aan te raden. Enkele grote musea boden onlangs galvanoplastische exemplaren aan, voorwaar uitmuntende nabootsingen en zeer nuttig als studiemateriaal maar die, eens in het bezit van minder nauwgezette lieden, ongelukkiglijk door hen zouden kunnen worden aangewend om onervaren verzamelaars te bedriegen.

Het ligt voor de hand : opdat er « herslag » zou kunnen zijn, moet er eerst « slag » geweest zijn. De herslag is dus een hermunting, uitgevoerd volgens het klassieke slag-procédé. Een gegoten munt is dus geen herslag.

Terwille van de gelijkheid in de aanmaaktechniek, riskeert de nabootsing verward te kunnen worden met het oorspronkelijke stuk. En hier ligt eigenlijk de kern van het probleem. De hieronder verstaane herslagen kunnen, om zeer uiteenlopende beweegredenen, vervaardigd zijn en het zou moeilijk vallen er een diepgaande lijst van aan te leggen. Gemakkelijker is het de normale reactie van de verzamelaar te beschrijven ten opzichte van sommige herslagen.

Als eerste voorbeeld kan de Maria Theresia thaler met jaartal 1780 genomen worden want hier gaat het twijfelloos om een der meest herslagen munten ter wereld en die door officiële muntateliers uitgevoerd werden. Nochtans denkt niemand er aan dit stuk, dat geslagen werd zonder enig inzicht van bedrog, te verbannen. Integendeel het betreft hier een monetair wonder dat waard is aangehaald te worden en dat reeds vaak het voorwerp was van interessante studies.

Sedert jaren herslaat het Weense Munthof gouden stukken van 20 en 100 kronen, met de beeldenaar van Frans Jozef en met het constante jaartal 1915, deze stukken schijnen vooral bestemd voor de juwelierszaken. Deze herslagen zijn overbekend, er wordt trouwens melding van gemaakt in de catalogussen. De nagemaakte stukken zijn ten andere niet zeldzaam, worden tegen normale prijzen verkocht en er wordt nauwelijks enige kritiek over opgetekend.

Maar spekulanten zagen weldra in, dat er profijt te halen viel door een nieuwe aanmaak van uit de omloop genomen stukken.

Zekere instellingen begonnen bepaalde, door de geldoppotters en de spekulanten fel begeerde gouden stukken massaal te reproduceren. Als winstmarge verkreeg men hierbij het aanzienlijke verschil in waarde tussen zulke munten en het goud waaruit ze vervaardigd werden.

Maar hier bleef het niet bij en spoedig ontdekten de namakers dat het surplus tussen de metaal- en de numismatische waarde nog veel aanzienlijker kon zijn. Zij lieten derhalve hun blik vallen op zulke stukken die niet zozeer door de oppotters maar wel door de verzamelaars begeerd werden.

Met betrekking tot deze stukken was de mening van de numismaten steeds eensgezind : het zijn onvoorwaardelijk valse stukken die in geen enkel opzicht enig belang hebben en daarom volledig dienen verbannen te worden.

Middelerwijl komen we aan de netelige gevallen. Op verschillende tijdperken sloegen sommige muntateliers, met de oude stempels of met nieuwe stempels die met behulp van de oude matrijsstempel gemaakt werden, munten die onlangs uit hun eigen werkhuizen voor de dag kwamen. Volgens de mening der specialisten die de munten van het Belgisch Koninkrijk verzamelen schijnen dergelijke praktijken te Brussel reeds lang in gebruik te zijn geweest, meestal in onopgehelderde omstandigheden ; men stelt het bestaan vast van herslagen maar men weet niet in welke omstandigheden ze aangeemaakt werden. Daarentegen is het bekend dat sedert het einde van de oorlog de Koninklijke Munt, op hoger bevel, er meermaals toe overging ganse reeksen van de gehele Belgische aanmunting te herslaan zowel in goud, zilver als in brons. Deze herslagen vertonen meestal kleine afwijkingen met de oorspronkelijke stukken en om het onderscheid te kunnen maken moet men van ieder stuk de eigenaardigheden kennen.

Het schijnt voornamelijk deze reeks van herslagen te zijn die door het voorstel van de sektie Luik beoogd wordt.

Zulke praktijken zijn over het algemeen veel ouder dan men denkt. Men zou ongetwijfeld vele precedenten kunnen ontdekken. Nemen we genoeg met dit ene : in 1738 gebruikte het Londense Munthof voor een beperkte herslag die de dag van vandaag zeer gezocht is, de stempels met de beeldenaar van Cromwell.

De ondervinding heeft geleerd dat dergelijke herslagen zeer op prijs gesteld worden door de verzamelaars die ze dikwijls gelijkstellen met proefslagen. Men weet, om slechts een gekend voorbeeld aan te halen, dat de herslagen der gouden munten met gelauwerde beeldenaar van koning Leopold I een gladde rand vertonen welke dadelijk toelaat, wanneer ze aangeboden worden aan prijzen die gevoelig lager liggen dan deze van de echte stukken, ze van deze te onderscheiden en dat ze nochtans toch nog duur verkocht worden. Bepaalde, zeer gezochte stukken, bestaan praktisch alleen in een

herslag-staat. Inzonderheid, de gouden medaille van de 50e verjaardag der Belgische onafhankelijkheid (1880) werd slechts op één enkel exemplaar geslagen dat trouwens voor de koning zelve bestemd was. Welnu, tientallen andere zulke medailles kwamen voor de dag.

* * *

De valsheid van een stuk is op zich zelve nog geen reden opdat de numismaat er zijn aandacht zou van afwenden. Het eigentijdse vals stuk, om slechts dit te noemen, kan soms wel belang inboezemen. Maar er bestaan valse van bijzondere aard, men zou ze numismaten-valse kunnen noemen, nl. deze die geslagen werden met het duidelijk inzicht de verzamelaar te bedriegen.

Eenzelfde onderscheid is toepasselijk op de herslagen. En het is niet omdat het in een officieel munthuis aangemaakt werd, met officiële stempels en op bevel van de bevoegde overheid dat een herslag, geïnspireerd met het enig verlangen zich een stuk aan te schaffen dat moeilijk te onderscheiden is van een origineel stuk, daarom nog geen bedriegerij zou zijn.

* * *

Wat zijn derhalve, om precies te zijn, de merkwaardigste gezichtspunten van het probleem der herslagen?

Hierover zijn meerdere vragen te formuleren.

1. Dient er onderscheid gemaakt te worden tussen gewettigde herslagen die tijdens bepaalde economische omstandigheden werden aangemaakt (voorbeeld: MT thaler) en deze die slechts bedoeld worden om in medailliers te worden gemonteerd?

2. Veronderstellen we dit onderscheid gegrond, moet men niet in ieder geval eisen dat geen enkele, om het even welke herslag, zelfs historisch of economisch belangrijk, mag ter ruil aangeboden worden op voorwaarde dat zijn staat van herslag met een heropgekleefde etiket aangeduid wordt indien het stuk op een plateau tentoongesteld is?

3. Moet men al dan niet verbieden, alle biedingen van herslagen gemaakt met niet officieel materiaal of moet men dergelijke biedingen dulden, met inachtnaam van de desbetreffende voorschriften van valse stukken?

4. Welke regel moet men toepassen op deze stukken die met officieel gereedschap herslagen werden ofschoon een dusdanige herslag nooit officieel bevolen werd?

5. En wat te zeggen van deze herslagen die met officieel gereedschap geslagen werden op bevel van de bevoegde overheid?

6. Past het dat het Genootschap een bemoeiingspoging zou ondernemen bij de verantwoordelijke overheid, met het inzicht volgende regels in hun geheel of gedeeltelijk te doen toepassen :

— Radikaal verbod nog enigerlei nieuwe herslagen te maken van uit de omloop gestelde munten of van proefslagen.

— op bijkomende wijze : in geval van herslag, verplichting van aanplakken op het stuk zelve van een aanduiding terzake, verstoken van alle dubbelzinnigheid en op een wijze aangebracht die niet vatbaar is van er te worden afgehaald zonder sporen na te laten.

— eventueel : bij wijze van proef, periodische publikatie van een volledig overzicht van iedere muntaanmaak, proefslagen, enz.. uitgevoerd door de Koninklijke Munt. Eveneens de lopende munt-slagen, met uitzondering van de stukken die dadelijk hermolten of vernietigd worden.

— eventueel en als voorbeeld van de buitenlandse muntateliers, het in voldoende aantal maken en verkopen van alle bijzondere fabrikaties, proefslagen, herslagen, enz...

Het komt ongetwijfeld de algemene vergadering toe zich, na debat, over deze punten uit te spreken.

M. COLAERT

OVERZICHT VAN DE HENEGOUWSE AANMUNTING

De eerste graaf van Henegouwen, die we met zekerheid kunnen vereenzelvigen, is ontegenzeggelijk Rainier, bijgenaamd « de lange hals ». Het was deze Rainier (1013-30) die, voor ons numismaten, het eerste numismatisch aandenken van Henegouwen naliet. Van deze prins kennen we denieren en obolen met het inschrift RAINNADVS of RAINNERVS, geplaatst rondom een ontbloot zwaard en op de keerzijde de naam van het muntwerkhuis Bergen (MONTES).

Hij werd opgevolgd door zijn dochter Richilde die met Boudewijn, graaf van Vlaanderen hertrouwd was en aan wie ze twee zonen schonk. Één hiervan, Boudewijn van Jerusalem, volgt haar op zijn beurt op.

Om het bezit van Vlaanderen als inzet, geraakt de inmiddels oud geworden gravin Richilde in konflikt met Robert de Fries. Boudewijn VI heeft dezelfde bestrevingen als zijn moeder. Bepaalde numismaten kennen hem een denier toe die te Sint-Omaars geslagen werd door de abt van Sint-Bertin. Dit stuk heeft als beeldenaar een zegenende rechterhand en draagt het inschrift BALDEVIN. Een akte van Burchard, bisschop van Kamerijk, op datum van 1119 (onder Boudewijn VII) maakt voor de eerste maal melding van munten uit Valenciennes. Waarschijnlijk is dit tijdperk het begin van het aanmunten der zeer gewone kleine en lichte denieren dezer stad

alsmede, alhoewel zeldzamer, deze van de stad Bergen en die voorzien zijn van bogen waarboven zich drie torens verheffen.

Deze « mijten » zullen de enige henegouwse munten zijn die geslagen werden tot het laatste kwart van de XIIIe eeuw. (fig. 1 en 2).

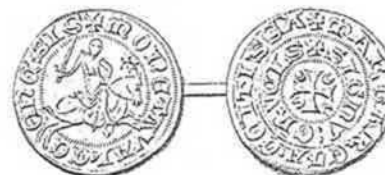
Margareta van Konstantinopel huwt in 1212, op de ouderdom van 11 jaar, met haar voogd Bouchard van Avesnes. Uit dit huwelijk spruiten twee zonen: Jan en Boudewijn. In weerwil van een geheiligde opdracht had Bouchard dit huwelijk toch aangegaan met het gevolg dat het door de paus nietig verklaard werd. In 1218 hertrouwde Margareta met Gui de Dampierre waarvan ze twee zonen en drie dochters ontving. Zij liet de twee kinderen uit haar eerste huwelijk onwettig verklaren. In 1256 worden deze laatsten terug in ere hersteld en een vonnis van de franse koning beslist dat bij de dood van de gravin, Henegouwen zou toekomen aan de Avesnes en Vlaanderen aan de Dampierre's.

3

Van de raadselachtige esterlins, met de naam van Gui de Dampierre als markies van Namen erop geslagen maar tevens met het muntteken der steden Bergen en Maubeuge (fig. 3) werd tot op heden nog geen aanneembare verklaring verschaft.

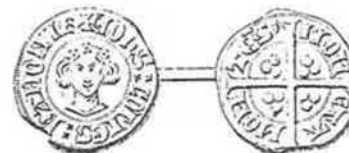
Men denke vooral niet dat het valse munten zijn (het metaalgehalte staat er borg voor) en een overeenkomst tussen de Avesnes en de Dampierre's is haast ondenkbaar. Wij gaan uit van volgende veronderstelling: In 1263 koopt Gui de Dampierre de stad Namen van haar bezitter Maria, echtgenote van Boudewijn van Courtenai, markies van Namen. Welnu, te dien tijde was Namen bezet door de Luxemburgse troepen van Hendrik de Blondel. Een jaar later huwt Gui met de dochter van de Luxemburgse graaf en in 1265 wordt Namen ontruimd door Hendrik. Deze Naamse esterlins zouden dus nog geslagen geweest zijn tijdens het bestuur

van Margareta tot in 1280 om Gui in staat te stellen zijn rechten op Namen te zien bevestigen. De enige tekortkoming in deze rede-nering is, alhoewel 1263 geen onmogelijke datum is schijnt het des-ondanks, wat het slagen van esterlins bij ons betreft, te vroeg ge-beurd te zijn. Een andere veronderstelling zou zijn de onbeschik-baarheid van het Naamse muntatelier of een tekortkoming in zijn produktiemogelijkheid tussen de jaren 1273 en 1280.

4

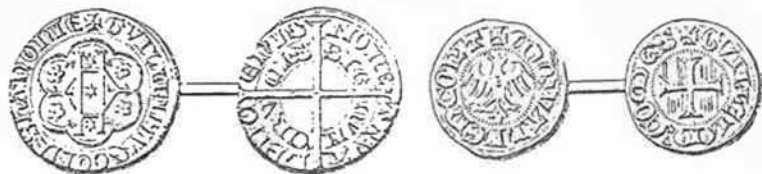
De meest vermaarde munt van de oude gravin, misschien wel uit de hele muntgeschiedenis van Henegouwen, is zonder twijfel de 2/3 groot met de ruiter (fig. 4). Het ging hier om een zeer interes-sante vernieuwing, vermits deze munt zich plaatste tussen de gang-bare Engelse esterlin ter waarde van 1/3 groot en van de franse ester-lin. Deze munt in Valenciennes geslagen voor rekening van Hene-gouwen had een dermate sukses, niet alleen om voornoemde reden maar eveneens dank zij haar uitmuntend gehalte, dat zij bijna overal nagemaakt werd.

5

In 1280 neemt Jan van Avesnes zijn erfenis in bezit. Hij laat niet enkel groten van klein formaat aanmunten, maar ook groten met de 4 leeuwen en het monogram.

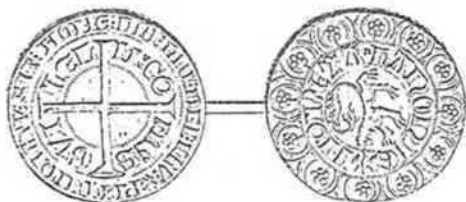
Van hem kennen we eveneens dubbele- en enkele esterlins met de leeuw en tenslotte talrijke esterlins met gekroond hoofd en van het Engelse type. (fig. 5). Zijn zoon, Willem I de goede, slaat eveneens ruiters, esterlins met het hoofd en het monogram, zowel met de enkele leeuw als met de 4 leeuwen, groten met het monogram (fig. 6) en het kleingeld ervan, coquibus in biljoen (fig. 7) van Kamerijkse mun-ten nagemaakt alsmede denieren met de leeuw en het monogram.

6

7

In 1336 sluit hij een muntvereenkomst met Jan III van Brabant. Het muntstuk, geslagen tijdens het bewind van Willem I, dat volgens sommige schriftstellers tot op heden nog niet teruggevonden is, komt nochtans voor in de verzameling van Chalon onder het n° 66. Dit moet echter een vergissing zijn, naar onze bescheiden mening.

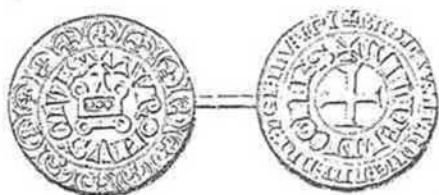

8

Men moet inmiddels toegeven dat het moeilijk is de munten van de beide Guillaume's uit elkander te herkennen. Zonder schroom kennen we aan Willem II het eerste goudstuk van Henegouwen toe t.t.z. de gulden met de leeuw en het inschrift

+ G. COM HAMIA

alsmede: de groot met de leeuw (fig. 8) en de Tournooise groot (fig. 9).

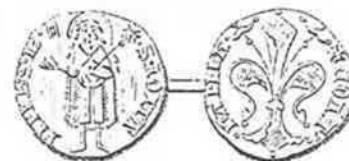

9

Al de andere stukken zijn over het algemeen de voortzetting van de munttypes die tijdens het bewind van zijn vader geslagen werden.

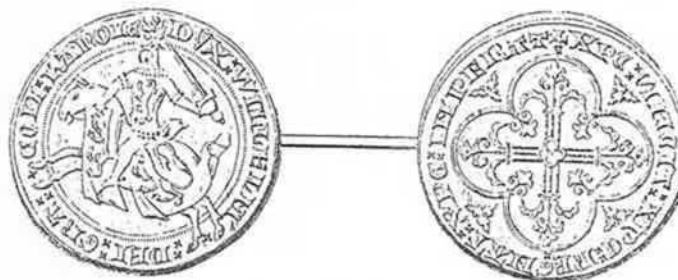
Margareta II van Avesnes, echtgenote van keizer Ludwig van Beieren, laat te Valenciennes gulden met de lelie slaan (fig. 10),

groten met het monogram en nog andere munten van een meer originele opvatting, met als afbeelding een adelaar met uitgespreide vleugels die een ruitvormig wapen omklemt, met het monogram van Henegouwen erop.

10

Het bewind van Willem III de krankzinnige, verschaft ons een der mooiste voortzettingen van de Henegouwse aanmunting. In het goud kennen we de dubbele en enkele ruit (fig. 11), (cavalier)

11

het dubbele en enkele schaap, de dubbele en enkele « royal » en de frankische ruit. (Franc à pied)

Van de zilveren munten kennen we meer dan tien verschillende soorten, waaronder het mooie muntplaatje dat destijds Fors genoemd werd. (fig. 12).

12

Deze munt, inbegrepen haar onderverdelingen, werd tot op heden nog niet teruggevonden.

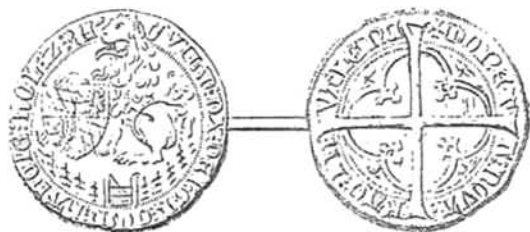
Albert van Beieren volgt hem op. Van hem kennen we eveneens een zeer grote en mooie varieteit aan gouden en zilveren munten. Vermelden we terloops het muntplaatje met de beeldenaar van een arend die een schuin schild draagt (fig. 13).

13

De munten, vervaardigd door deze twee laatste prinsen kunnen ontegenzeggelijk de vergelijking doorstaan met deze van Lodewijk van Maele en Lodewijk van Valois. Als er nog iets mooier kon gemaakt worden op numismatisch gebied, dan twijfelen we er niet aan dat Willem IV dit zou gedaan hebben. Zijn gouden « engelen » zijn buitengewoon. Bij de zilveren munten vinden we niets nieuws, ofschoon deze op hetzelfde kunstniveau liggen als bij dit van voorgaande regeringen.

Er is nochtans een betrekkelijk belangrijke nieuwigheid nl. een groot met een leeuw in een omheining. (fig. 14).

14

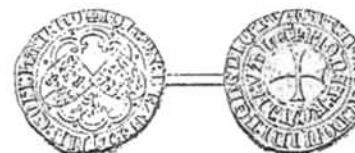
Dit stuk zal hij eveneens slaan voor zijn hollands graafschap en het zal vooral in Brabant nagebootst worden. Zijn dochter, Jacoba van Beieren, volgde hem op. Zij voert als wapen een gevierendeeld schild met de namen : Frankrijk - Beieren - Dauphiné - Henegouwen. Ongelukkig werd nog geen enkel muntstuk dat dit wapen draagt, tot op heden teruggevonden alhoewel men de tekening, van een

dergelijk goudstuk gemaakt door de hollandse kunstenaar Van Houveningen, bezit (fig. 15).

15

In 1418 trouwt ze met hertog Jan IV van Brabant en we vinden haar naam terug op de Henegouwse muntsoorten ondermeer op de « drieland » (fig. 16) die, zoals de naam het aanduidt, in drie landen gangbaar was, in onderhavig geval Brabant, Holland en Henegouwen.

16

Tengevolge van de krankzinnigheid van haar echtgenoot, was dit huwelijk slechts kortstondig. In 1420 wordt de scheiding uitgesproken en Jacoba huwt in 1422 voor de tweede maal met de hertog van Gloucester. Jan van Beieren overvalt Henegouwen en de gravin vraagt om hulp bij Filip de Goede, hertog van Bourgondië en graaf van Vlaanderen. Slecht bekwam het haar (1) en door de wapenstilstand dat ze sloot met Filip werd deze feitelijk Heer over hare erflanden. Een financiële regeling werd getroffen : het graafschap wordt haar afgenomen en ze wordt landvoogdes. Hierdoor verloor Henegouwen haar eigen bestaan en wordt een provincie van de Bourgondische Nederlanden.

Vertaling : L. VAN LAEKEN.

Jean DE MEY

(1) Terwille van haar derde echtgenoot, Frank van Borselen.

VARIANTE OP EEN MUNT VAN CONGO REPUBLIEK

Het 10 fr.-stuk, enkele jaren reeds te Brussel geslagen, vertoont een afwijking op de normale stukken.

Inderdaad, op verschillende munten is het woord PAIX, boven de leeuwenkop, breder dan de andere woorden vervat in het devies JUSTICE PAIX TRAVAIL.

Wij tonen hieronder de twee verschillen.

JEAN DE MEY

ECHO'S UIT DE NUMISMATISCHE WERELD

Albanie

50, 20, 10 et 5 Qindarka 1969. Aluminium
1 Lek 1969. Aluminium.

Angola

20, 10, 5, 2 1/2 Escudos 1969. Cupro-nikkel.
1 Escudo, 50, 2010 centavos 1969. Brons.

Biafra

1 shilling, 36, pence 1969. Aluminium.
Uitgegeven voor de kapitulatie. « RRRR » verzekerd.

Chili

50 centesimos 1969. Koper-aluminium. Geslagen voor de F.A.O.

Dominikaanse Republiek

1 centavo 1969. Brons (66.000 ex.) Geslagen voor de F.A.O.

Colombie

20, 10 centavos 1969. Vernikkeld staal. (gangbare types).
1.500, 500, 300, 200, 100 pesos 1969. Goud.
Ter intentie van de verzamelaars, 6000 exemplaren.

Égypte

10 Piasters 1969. Cupro-nikkel. Internationale jaarbeurs van Kaïro.

Guyana

1 Dollar 1970 (metaal?) 1.000.000 vooropgezet.

Guinée Équatoriale (oud Spaans Guinea).

25, 5 Peseta Guineana 1969. Cupro-nikkel.
1 Peseta Guineana 1969. Koper-aluminium-nikkel.

Haiti

500, 250, 60, 40, 30 Gourdes 1968. Goud.
25, 10, 5 Gourdes 1968. Zilver.

Bahrain

250 Fils 1969, cupro-nikkel. Geslagen voor de F.A.O.

Canada

1 Dollar 1970, cupro-nikkel. Honderdste verjaring toetreding van Manitoba tot de Statenbond.

Gabon

20.000, 10.000, 5.000, 3.000, 1.000 Francs zonder datum. Goud

Mozambique

20, 10, 5 Escudos 1969. Cupro-nikkel.

Seychelles

« Specimen set » de 1, 2, 5 Cent 1969 brons — 10 Cents 1969 nikkel-brons, 25 Cent en 1 Roupie 1969 in cupro-nikkel. 5000 reeksen geslagen.

Zambië

50 Ngwee 1969, cupro-nikkel. Geslagen voor de F.A.O.

Ierland

10, 5 New Pence 1969 Cupro-nikkel.

Libanon

5 Piastres 1968. Nikkel-brons.

Portugal

1 Escudo, 50 Centavos 1969. Brons.

Singapore.150 Dollars 1969. Goud. 150^e verjaring stichting Singapore.**Soudan**

500 lires 1969. Zilver.

100, 50 lires 1969. Staal.

20 lires 1969. Aluminium-brons.

10, 5, 2, 1 Lires 1969. Aluminium.

Yemen

50, 30, 20, 20 (ander type), 10, 5 Ryals 1969. Goud.

2, 1 Ryal 1969. Zilver.

1 Ryal 1969. Zilver. Geslagen voor de F.A.O.

**KLEIN REPERTORIUM VAN DE
HEDENDAAGSE NUMISMATIEK****(FINLAND (vervolg))****50 PENNIA**

<i>Jaart.</i>	<i>Aantal</i>	<i>Z.S.</i>	<i>F.D.C.</i>	<i>Jaart</i>	<i>Aantal</i>	<i>Z.S.</i>	<i>F.D.C.</i>
1864	1.288.000	90	450	1874	402.000	25	70
1865		50	250	1876	weinig	4.000	20.000
1866	360.000	90	450	1889	312.000	25	70
1868	140.000	300	1.200	1890	688.000	25	70
1869	128.000	180	900	1891	284.000	40	120
1871	300.000	30	100	1892	346.000	25	70
1872	200.000	40	120	1893	400.000	25	50
1907	256.000	20	70	1915	1.000.000	12	25
1908	352.000	20	70	1916	4.752.000	12	25
1911	616.000	20	70	1917	4.544.000	15	35
1914	600.000	15	35				

1 MARKKA

1864	27.000	100	500	1890	840.000	35	90
1865	1.721.000	50	130	1892	484.300	35	90
1866	2.012.310	40	100	1893	256.000	50	130
1867	848.000	80	350	1907	348.000	40	100
1870	weinig	5.000	30.000	1908	152.000	55	160
1872	500.000	55	160	1915	1.212.000	30	70
1874	1.002.000	35	90				

2 MARKKA

1865	202.000	80	200	1874	502.500	70	175
1866	678.000	130	320	1905	24.000	650	2.000
1867	146.000	8.000	35.000	1906	226.000	80	200
1870	500.000	70	175	1907	100.000	100	250
1872	200.000	80	200	1908	150.000	100	250

10 MARKKA

1878*	1.000	1.700	1904	4.500	7.500
1879	800	1.500	1905	12.000	20.000
1881	1.200	2.000	1913	900	1.600
1882	750	1.400			

20 MARKKA

1878	1.200	2.300	1904	1.100	2.000
1879	1.100	2.000	1910	1.100	2.000
1880	10.000	16.000	1911	1.300	2.500
1891	1.600	2.900	1912	1.100	2.000
1903	1.100	2.000	1913	1.100	2.000

Witte Revolutie

1 Penni 1917	1.645.000	25	75
5 Pennia 1917		35	100
10 Pennia 1917		50	125
25 Pennia 1917		25	90
50 Pennia 1917		40	120

* Slag bevat in jaar 1917 keizerlijke stukken

Rode Révolutie

5 Pennia 34.880	450	650
-----------------	-----	-----

Républiek**1 PENNI**

1919	1.195.000	3	10	1922	1.060.000	3	10
1920	720.000	5	20	1923	985.000	3	10
1921	510.000	5	20	1924	2.175.000	3	10

5 PENNIA

1918	4.270.000	3	10	1932	2.130.000	5	20
1919	4.640.000	3	10	1934	2.176.000	5	20
1920	7.710.000	3	10	1935	1.610.000	3	10
1921	5.914.000	3	10	1936	2.610.000	3	10
1922	8.544.000	3	10	1937	3.826.000	3	10
1927	1.518.000	20	50	1938	4.296.000	3	10
1928	2.110.000	5	20	1939	2.270.000	3	10
1929	1.500.000	5	20	1940	1.612.000	3	10
1930	2.140.000	5	20				

Type met centrale boring

1941	5.948.000	3	10
1942	4.284.000	3	10
1943	1.532.000	5	20

10 PENNIA

1919	3.674.000	3	10	1930	645.000	15	30
1920	2.379.000	3	10	1931	1.040.000	25	60
1921	3.974.000	3	10	1934	1.676.000	3	10
1922	2.180.000	3	10	1935	1.685.000	3	10
1923	909.000	15	40	1936	2.013.000	3	10
1924	2.103.000	3	10	1937	2.419.000	3	10
1926	1.694.000	3	10	1938	2.942.000	3	10
1927	1.327.000	20	50	1939	2.096.000	3	10
1928	1.006.000	5	20	1940	2.014.000	3	10
1929	1.560.000	3	10				

Type met centrale boring (18,5 mm)

1941	3.610.000	3	10
1942	4.968.000	3	10
1943	1.858.000	5	20

Type in ijzer (16 mm)

1943	1.426.000	3	10
1944	3.038.000	3	10
1945	1.808.000	25	60

JAARLIJKSE ALGEMENE VERGADERING
VAN ZONDAG 7 JUNI 1970

De Algemene Vergadering 1970 zal te Gent doorgaan op 7 juni, om 10 uur in de zaal « Colombophile », 5, President Rooseveltlaan.

Het Dagorde van het officieel gedeelte behelst :

- Verslag van de Voorzitter.
- Verslag van de Schatbewaarder.
- Verslag van de Bibliothecaris.
- Verschillende problemen betreffende de inrichting van het Genootschap.
- Vaststelling der bijdrage over 1970.

De vergadering wordt voortgezet door het vervolg van het debat over het probleem der « herslagen ». Een introductief rapport wordt gepubliceerd in het Maandblad van het Genootschap. De lunch zal genomen worden in het « Parkhotel », Place Wilson, dicht bij het lokaal der Algemeen Vergadering, tussen 12.30 en 13 uur. Verzorgd menu aan 165 fr. dienst en dranken niet inbegrepen.

De wisselbeurs zal gehouden worden na de lunch.

Voorbehouden der tafels : 50 fr. Zich wenden tot de Heer M. Martiny, 1, Oude Houtlei, 9000 Gent.

In de loop van de namiddag : verkoop bij opbod ten voordele van het Genootschap.

Ter gelegenheid van de Algemene Vergadering welke samenvalt met de 20e verjaardag van het Genootschap, zal er een penning geslagen worden, dewelke zal herinneren aan de stad welke gekozen werd voor de Vergadering.

De verkoop zal bij voorkeur verzekerd worden aan de Leden welke de Algemene Vergadering bijwonen.

**ASSEMBLEE GENERALE ANNUELLE
DU DIMANCHE 7 JUIN 1970**

L'assemblée générale de 1970 se tiendra à Gand le 7 juin.

Elle s'ouvrira à 10 h. dans la salle du « Colombophile », 5 Président Rooseveltlaan.

L'ordre du jour de la partie officielle comporte :

- rapport du président,
- rapport du trésorier,
- rapport du bibliothécaire,
- problèmes divers relatifs à l'organisation de l'Alliance,
- fixation de la cotisation pour 1971.

La séance se continuera par la poursuite du débat sur le problème des refrappes. Un rapport introductif est publié dans le Bulletin de l'Alliance.

Le déjeuner se prendra au « Parkhotel », Place Wilson, tout près du local de l'assemblée générale, vers 12.30 h. - 13 h. Beau menu à 165 frs., service et boissons non compris.

La bourse d'échange se tiendra après le déjeuner.

Réservation des tables : 50 frs. S'adresser à M. Martiny, 1, Oude Houtlei, 9000 Gent.

Dans le courant de l'après-midi : vente aux enchères au profit de l'Alliance.

A l'occasion de cette assemblée générale, qui coïncide avec le 20e anniversaire de l'Alliance, un jeton sera frappé, rappelant la ville choisie pour la réunion.

La vente sera assurée par priorité aux membres assistant à l'assemblée générale.

639. DEMI LIVRE 1902. **Argent.**

Idem mais poids 50 gr.

640. Idem mais poids 25 gr.

641. Idem **en or** (6 exemplaires).

« Essais » fabriqués pour le compte de la maison Spink and Son.

Georges V

642. DOUBLE FLORIN 1911. **Argent.**

D/ Buste drappé à gauche.

GEORGIUS.V.DEI.GRATIA

R/ Quatre armes couronnées posées en croix

REX BRI 1911 — DOUBLE FLORIN

Tranche lisse.

643. Idem. *Tranche cannelée.*

644. Idem sans valeur indiquée. *Tranche lisse.*

645. Idem. *Tranche cannelée.*

646. DOUZE GROAT 1914. **Argent.**

Idem mais valeur TWELVE GROATS

Tranche lisse.

647. Idem **en platine.**

648. Idem **en argent.** *Tranche cannelée.*

649. Idem **en or.** *Tranche cannelée.*

650.

D/ de la pièce n° 642.

R/ de la pièce n° 646.

Tranche lisse.

651. OCTORINO 1913. **Argent.**

Idem mais valeur OCTORINO et diamètre réduit.

Tranche cannelée.

652. Idem en platine.

653. Idem en or.

654. Idem en cuivre

655. Idem en plombs. *Tranche lisse.*

656. HUIT PENCE 1913. **Argent.**

Sauf valeur comme les pièces précédentes.

Tranche cannelée.

657. Idem en platine.

658. Idem en or.

659. Idem en cuivre.

660. Idem en nickel.

661. Idem en plomb. *Tranche lisse.*

Gravées par Réginald Hulth de Londres.

SUISSE

662. CINQ FRANCS 1891. **Argent.**

D/ Helvetia à gauche. Essai que le chanfrein.

HELVETIA*SEXTO CENTENARIO*

R/ Croix rayonnante surmontant le date dans une couronne de lauriers.

IN MEMORIAM PRIMÆ CONFEDERATIONIS HELVETICORUM * 5 F. * Essai

Tranche cannelée.

663. DEUX CENTIMES 1851. **Cuivre.**

D/ Mains se serrant en signe d'union.

ESSAI DE MONNAIE SUISSE 1851

R/ Au centre chiffre 2.

REFONTE * CENTIMES *

Tranche lisse.

Berthier prince de Neuchatel

664. CINQ FRANCS 18. **Argent.**

Type normal (VG. 1528) mais virole en 3 parties au lieu de 5.

TERRE DE FEU

665. CINQ GRAMOS 1889. **Or.**

D/ Cercle portant le nom POPPER

TIERRA DEL FUEGO 1889

R/ Pelle et pic en sautoir dans un cercle.

EL PARAMO. CINCO GRAMOS.

Tranche lisse.

666. UN GRAMO 1889. **Or.**

Sauf valeur comme la pièce précédente.

UNION D'AMÉRIQUE CENTRALE

667. DEUX CENTAVOS 1889. **Bronze.**

D/ La liberté coiffée d'un bonnet phrygien à gauche.

UNION CENTRO AMERICANA

R/ Valeur dans une couronne d'oliviers.

. COSTA-RICA . GUATEMALA . HONDURAS . NICARAGUA
SALVADOR . 1889

Tranche lisse.

668. UN CENTAVO 1889. **Bronze.**

Sauf valeur comme la pièce précédente.

UTOPIE

669. DOLLAR 1886. **Argent et or.**

D/ Soleil rayonnant en or incertit sur un flan de cuivre.

MODEL COMETALIC COINS AND METALS

REPUBLIC OF UTOPIA

R/ Signes du zodiaque

ARGENTORUM -12.9/10/ Grains en or incertit.

Tranche lisse.

670. DOLLAR 1897. **Or.**

Légende en 4 cercles concentriques : REPUBLICAN DOLLAR INTERNATIONAL THIS COMBINATION COIN WILL WHEN

ADOPTED BE GOOD IN ALL NATIONS HEAL ALL DIFFERENCES BETWEEN GOLD AND SILVER MEN AND FULLY SETTLE ALL FINANCIAL QUESTIONS APPROVED BY ALL GOOD BUSINESS MEN

R/ HERE IS SHOWN THE VALUE OF OUR DOLLAR IN THE COIN OF THE DIFFERENT NATIONS OF THE WORLD INVENTED AND PROTECTED BY DANA BICKFORD
ROUBLE 9.65 YEN L.L. STERLING 4.2 FRANCS 5.20
KRONEN 3.80 GULDEN 2.8 MARKEN 4.16 GUILDER 2.50

Tranche lisse.

671. Idem en cupro-nickel.

672. Idem en aluminium.

673. Idem en or et argent.

R/ Dessin géométrique
GOLD AND SILVER

Tranche lisse.

674. Idem mais l'or est remplacé par du laiton

675. DOLLAR. Or et argent.

Médaille du Général Grant posé sur un mausolée.

WARRIOR CITIZEN STATEMEN COMMEMORATED APR.
27 1897

HONORED BY ALL DANA BICKFORD DES.

R/ Comme la pièce n° 670.

Tranche lisse.

676. Idem mais l'or est remplacé par du bronze.

677. Idem en bronze et aluminium.

678. DOLLAR 1948. Argent (25 exemplaires).

D/ Aigle et dragon

UTOPIA MVNDVS VNVM — A WORLD UNITED 1948

R/ La Terre dans une couronne de lauriers.

NVMMVS ARGENTEVS — 1000 FINE

Tranche lisse.

679. Idem en plomb (2 exemplaires).

680. Idem en or (6 exemplaires).

681. Idem mais piefort 2

682. Piefort 3.

683. Piefort 4.